

פניני הדר

חודש אלול {תש"ע}

גליון מס' 50

הארות והערות שנאמרו בשיעור הדר היומי בביה"כ "אליהו הנביא" שכונת רוממה ירושלים

מסכת עבודה זרה ב-כב

הדלק שלא דלק!

היהפוך בושי...

דבר העיון הימים! אמריקה לפני מאה שנה, זוג שומרי תורה היגרו לקהילה היהודית הדלה ובאו להתגורר עימם, הבן שלהם חלה, 93 מעלות, והאם מנסה לברר היכן המרפאה הקרובה, יעצו לה השכנים לא להיכנס לשם, אם תכניסי עמו לשם יחלה יותר, יש רופא במרחק חצי שעה הליכה, שלוקח 01 דולר לביקור, האם חשבה והיססה שהרי משכורתה היא 2 דולר לחודש, החליטה וקראה לרופא, הרופא הגיע וראה את המצב בבית, ויתר על התשלום, ואמר לאם תרופתו של הילד בלקיחת תרופה שרשומה במרשם הזה והרוקח נמצא במרחק שעה וחצי הליכה, האם לא היססה ורצה, מתנשפת הגיעה וביקשה מהרוקח את התרופה, עלות התרופה 54 דולר!! מה אעשה? שאלה האישה, אולי חסר לך עובדת נקיון? כן! אני מוכנה לעבוד! בכמה זמן אכסה את עלות התרופה? בעבודה של שנתיים וחצי! חתמו חוזה, קיבלה את התרופה, ורצה לביתה, בדרך עברה דרך רובע של כושים, פתאום עמד לפניו כושי ותלש ממנה את התיק שלה, פתחו וראה תהילים, טישו, ובקבוק, או! הנה ויסקי, פתחו טעמו! פוי, מר מאוד, לקח ושפך אותו על שמלתה ועל הרצפה, האמא בהחלטה מהירה מתפללת להקב"ה שיהיה בעזרתה, ורצה בחזרה לעבר הרוקח, כשהגיע אליו סיפרה לו את הסיפור וביקשה שוב את התרופה ובתמורה מוכנה לחתום לעוד שנתיים וחצי, הרוקח אמר את התרופה תקבלי בחינם וביקש ממנה לא לספר את אשר יאמר לה, כשיצאת מכאן גיליתי שטעיתי ונתתי לך תרופה לחולה לב, ואילו התינוק היה שותה אותה היה מת במקום, אלוקיך היה עימד והוא דאג לך, כך נולד משה שרר וצ"ל נשיא אגו"י וזהו כוחה של תפילה, בחודש "אלול" עלינו להתחזק בתפילה ולימוד תורה, אשריכם לומדי הדר היומי המכנים עצמם ליום הדין דף ועוד דף המצטרף לפנקס ענק שיעמוד לצירכם ליום הדין... כי אין שניגור טוב מזה אשריכם.!!!

מעשה באדם ששכר מכונת לימי בין הזמנים וכשעמד לשוב מחופשתו נכנס לתחנת דלק וביקש מאחד העובדים שימלא לו "סולר" ב 008 ₪ ולאחר שהחל בנסיעה החלה המכונה ל"קרטע" ונעצר בדרך, וכשהזמינו את ה"שגריר" התבררה הטעות שבמקום למלא סולר מילא דלק ובעת נגמר נזק למכונה והוצרכו לשאוב את כל הדלק ולמלא סולר מי ישרא בתשלומי הנזק.

(תשובה תינתן בגיליון הבא) חוו את דעתכם בנידון לפקס 4717185-20

(א) דף ב. **מגילת: סוחר שקיבל סחורה מ"סין" ביום אידיהם.**

נתבאר במשנה שלושה ימים לפני "יום אידם" אסור לשאת ולתת עימם להלוותם וללות מהם ובשו"ע (יו"ד קמ"ח ס"ד) אסר בחו"ל ביום אידם ממש.

afken: אדם שיש לו רשת חנויות ענקית והזמין סחורה מייבאת מסין שהגיע בתחילת השנה שלחם האם יש איסור בלקיחת סחורה זו.

(ב) דף ג. **מגילת: תרומה לכולל "יום" או לכולל "חצות".**

נתבאר בגמ' מעלת העוסק בתורה כלילה חוט של חסד משוך עליו ביום בעוה"ז ולעולם הבא.

afken: אדם שיש לו כסף לתרום להחזיק כולל ומתלבט או לתמוך בכולל יום להחזיק 2 אברכים או להחזיק כולל אשר עוסקים בלימוד תורה מחצות, האם יש עדיפות לכולל חצות.

(ג) דף ד. **מגילת: להתחיל להתפלל מנחה דקה לפני סיום הזמן.**

נתבאר בגמ' שישנו רגע שבו הקב"ה כועס והזמן הוא רגע ובו רצה לקלל בלעם את ישראל וכתבו תוס' (ד"ה ומנלן) שתחילת הקללה תהיה ברגע הכעס הקובע והוא ההתחלה.

afken: אדם שנעמד להתפלל מנחה דקה לפני סיום הזמן של לכתחילה או דקה לפני סיום הזמן הזמן של דיעבד האם נחשב שהתפלל בזמן?

(ד) דף ה. **מגילת: סומא במצוות שילוח הקן.**

נתבאר בגמ' ארבעה חשובים כמת עני, סומא, מצורע, ומי שאין לו בנים ולדינא קיי"ל שלא כדעת ר' יהודה אלא שסומא חייב בכל המצוות ששיך בהם.

afken: האם סומא שיועד על קן עם ביצים יכול לקיים מצוות שילוח הקן או שצריך לראות במעוף האם בכדי לקיים המצווה.

(ה) דף ו. **מגילת: מינוי רב פחות מגיל ארבעים להוראה.**

נתבאר בגמ' שאין אדם עומד על דעת רבו עד ארבעים שנה וכן פסק הרמ"א (יו"ד רמ"ד סל"ט).

afken: האם ניתן למנות מורה צדק, דיין, או רב קהילה פחות מגיל ארבעים כשיש גדולים ממנו בחכמה.

(ו) דף ז. **מגילת: סידור קידושין לזוג שאינם שותו"מ.**

נתבאר בגמ' הגדרים של איסור "לפני עיוור לא תיתן מכשול" וכשזה בתרי עברי דנהרא, דהיינו שגם לולי המכשול היה נכשל אין איסור בזה.

afken: רב שהזמינו אותו לסידור קידושין לזוג שאינם שותו"מ האם ימנע מלקדשם אם בנישואיהם סביר ביותר שיעברו איסור אישות.

טוב לי תורת פיך

מעשה שהתרחש בתקופה האחרונה, קבלו מפורסם היה משחק ב"טוטו" ולא הצליח, נכנס לביה"כ וביקש סגולה, אמרו לו תקרא איזה מילה שאתה רוצה במזמור קיט' עשר פעמים ואמר: "טוב לי תורת פיך" עשר פעמים ואז החליט לעזוב הכלול שב ללמוד תורה.

אריה שאג מי לא יירא:

אריה ר"ת אלול ר"ה יו"כ הו"ר, ויש לשאול מה יש לפחד מימי הרחמים הרי כולם רחמים, ותי' הגרי' קראם שליט"א שהפחד הוא מפיספוס ההזדמנות, למשל אדם שצריך טרמפ לחיפה ובא לטרמפיאדה ובדיוק נסע רכב שנוסע לחיפה כמה יחמץ ליבו...

השיעור בדר היומי נמסר
ע"י הרב אהרון בן אריבה שליט"א

מיידי ערב בשעה 20:15 לאחר תפילת ערבית,
בביה"כ אליהו הנביא רח' פתח תקווה 1 שכונת רוממה

"תורה ויהדות לעם"

הגליון מופץ בסיוע ארגון רח' אורנשטיין 5 י-ם טל' 02-5374371 פקס 02-5371894

תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדר" בלבד!

רח' פולונסקי 26 ירושלים פקס: 02-5817174 טלפון: 02-5829850

(ז) דף ז. **מזלזל: מסירת מוכר שלא רוצה להשיב כסף על מוצר שהוחזר.**

נתבאר בגמ' כל המשנה ידו על התחתונה וכן החוזר בו ונתבאר דינים אלו בשו"ע (חו"מ שו).
afke: כיום יש חוק שאדם שקנה מוצר וחפץ להשיבו יכול לקבל את הכסף חזרה והמוכרים לא ממש מקיימים זאת האם מותר להתלונן עליו לרשויות.

(ח) דף ח. **מזלזל: דחיית משפט לתאריך יום ההולדת.**

נתבאר במשנה שיש חשיבות אצל הגויים ליום ההולדת ואף אצל היהודים מצאנו שיש חשיבות לחודשים שנולדו בהם האבות (מס' ר"ה יא).
afke: אדם שיש לו משפט האם ידחה זאת ליום הולדתו שאז המזל גובר כפי שבירושלמי איתא שעמלק בחר לוחמים שחל יום הולדתם.

(ט) דף ט. **מזלזל: קניית דירה להשקעה בחו"ל או בא"י.**

נתבאר בגמ' שבזמן שראוי לגאולה אפי' יבא אדם וירצה למכור לך שדה השווה הון רב בח"ל אל תשמע לו כי כולם יבואו לא"י.
afke: בן אדם שהציעו לו דירה להשקעה בחו"ל האם בעיקבתא דמשיחא ישקיע רק בא"י ובה יראה את ציפיתו לגאולה.

(י) דף י. **מזלזל: הודעה ברמקול על פטירת אדם.**

נתבאר בגמ' במעשה של רבי ואנטונינוס שכשרבי ראה את העבד מת אמר שאינו יכול להודיע זאת כי אין משיבין על הקלקלה.
afke: על מה סומכים העולם שמודיעים על פטירת האדם אף אחר ההלוויה והרי נא' ע"ז "מוציא דיבה הוא כסיל".

(יא) דף יא. **מזלזל: הרצאה על ערך היהדות בפני גויים.**

נתבאר בגמ' על קלונימוס הגר שמלך רומי שלח חיילים להביאו והוא בכישרון דיבורו שיכנע אותם והתגיירו.
afke: אדם שיש לו כושר דיבור משכנע שהוזמן להרצות בפני גויים ובעבר השתכנעו גויים מדבריו והתגיירו האם ימנע מכך שהרי אין היהדות חפצה בשכנוע גויים להתגייר.

(יב) דף יב. **מזלזל: שתיית מים מברז העשוי דמות פסל בחו"ל.**

נתבאר בגמ' לגבי פרצופות המקלחים מים אסור לשתות מהם שלא יראה כמנשק לע"ז.
afke: אדם שנמצא בחו"ל ובמלון כל הברזים מעוצבים בדמות הפסל המקומי האם יכול לשתות מהברז בפיו.

(יג) דף יג. **מזלזל: הבאת תרנגולים לבית לצורך כפרות.**

נתבאר בגמ' הקונה בהמה משוק של גויים יש מצוה לעקור את הבהמה כי מצות ביעור ע"ז דוחה צער בעלי חיים.
afke: מצוי שאנשים קונים תרנגולים לפני יום כיפור ומשכנים אותם ללא תנאים ואין נזהרים להקדימם באכילה האם ימנעו מכך.

(יד) דף יד. **מזלזל: פיליפיני שהביא לבית מעבדיו עץ אשוח ביום אידם.**

נתבאר בגמ' שאיצטרובל ובנות שוח הם תשמישי עבודה זרה ואסור למוכרם או להמציא אותם לגויים.
afke: זקן שהפילפיני הביא לביתו עץ שנוהגים להעמידו ביום אידם האם מותר לו לשהות בבית. או שיכריח אותו לסלק זה.

(טו) דף טו. **מזלזל: מכירת נשק ומטוסים למדינה ערבית.**

נתבאר בגמ' כשם שאין מוכרים לגויים דברים המחזקים לע"ז כך לא מוכרים להם כלי מלחמה וכל דבר שיש בו נזק לרבים.
afke: אדם שיש בהשפעתו למנוע עסקת מכירת נשק למדינה ערבית בזה"ז האם מחובתו למנוע זו שהרי הלכה שעשוי שונא ליעקב.

(טז) דף טז. **מזלזל: השתחויות יעקב אבינו לעשוי.**

נתבאר בגמ' שכשנתפס רבי אליעזר לגרדום ענה להגמון "נאמן עלי הדיין" והתכוין לקב"ה. ואף יעקב שהשתחוה לעשוי התכוין בליבו לקב"ה.
afke: איך מותר לעשות כן הרי קי"ל שאסור לגנוב את דעת הבריות ואפי' של גוי כמבואר בחולין (צד).

(יז) דף יז. **מזלזל: ניהול גמ"ח ע"י אדם שתורתו אומנתו.**

נתבאר בגמ' שמי שעוסק בתורה ולא גם בגמ"ח דומה כמי שאין לו אלוה.
afke: אדם שיושב וטוסק בתורה וביקשוהו לנהל גמ"ח וידע שזה יגזול מזמן לימוד התורה האם חייב לנהלו.

(יח) דף יח. **מזלזל: נדר לצדקה ואמר אלהא דמאיר למי הכסף?**

נתבאר בגמ' שאמירת אלהא דמאיר מועילה בשעת צרה וכן הובא בחיד"א ובבא"ח (ש"ב פ' ראה).
afke: השדה חמד (מערכת א"י ז') כתב שמי שנותן צדקה עבור ר' מאיר צריך ליתן זאת לשיבת ר' מאיר בעל הנס בטבריה בלבד ומדוע לא נזהרים בזה?

(יט) דף יט. **מזלזל: לראות מופע פילים בגן החיות.**

נתבאר בגמ' על הפס' ובמושב ליצים לא ישב שלא ילך לקרקס ותיאטרון.
afke: אדם שבימי בין הזמנים רוצה ליקח את ילדיו למופע פילים המתקיים בגן החיות האם הוא בכלל האיסור (המובא באו"ח שז' במגא' סק כב').

(כ) דף כ. **מזלזל: השאלת בגד אישה לשכנתה.**

נתבאר בגמ' שהאיסור להסתכל על בגדי אשה מביאים להרהור אינו רק כשהאישה לבושה אלא אף בשטוחים על הכותל.
afke: אשה ששאלה משכנתה את שמלת השבת שלה האם יש בזה איסור כיוון שבעלה רואה את שמלת שכנתה על אשתו.

(כא) דף כא. **מזלזל: מכירת בית בא"י לגוי שמשלם יותר.**

נתבאר במשנה חומר האיסור למכור לגוי בית בארץ ישראל ויש אוסרים להשכיר להם בית גזירה שמא ימכור להם.
afke: כיום הרבה גויים באים ומציעים תשלום גבוה של דירה הנמצאת ברשות יהודים, האם גם באופן זה אסור למכור להם דירה.

(כב) דף כב. **מזלזל: יחוד פועלים ערבים עם מעבידים יהודים.**

נתבאר במשנה שאסור להתייחד עם גויים מפני שחשודים על שפיכות דמים ועיין שו"ע(נו"ד קנ"ג).
afke: מנהל עבודה שנמצא עם הפועלים הערביים לבדו בשטח האם עובר באיסור יחוד עימהם.

לע"נ האיש הכשר הר' יוסף בן אביגיל צוק"ל נלב"ע י"ג באב ת.נ.צ.ב.ה.
נתרם על ידי משפחתו היקרה להצלחתם בתורה ויראת שמים

וברכותינו להרה"ג הרב יעקב לייזרוביץ שליט"א מנכ"ל תו"ל לרגל השמחה השרויה במעונו!

השאלה שנשאלה בבית המדרש (מתוך פניני הדף 49)

מעשה באדם שהשכיר את דירתו שבירושלים (וילה) למשפחה מהצפון וסיכם עם המשפחה שכשיבואו לירושלים ייגשו לשכנים הסמוכים לדירתו לקבל את המפתחות, הם הגיעו בבוקר ודפקו בבית השכנים אך אין קול ואין עונה, הם ניסו להתקשר אליהם והשכנים ענו וטענו שיצאו לנופש וישבו רק בערב, המשפחה מותשת ועייפה המתינה בצורה מוזנחת ברחוב בשמש הקופחת, ואז התקשרו לבעל הווילה ודרשו עוד יום נוסף, והוא טוען שסיכם עם השכנים שיביאו את המפתח אבל לא אמר להם שעה מסוימת האם חייב להוסיף להם עוד יום?

אלו היו תשובות הרבנים: אם עדיין לא שילמו את הכסף אינם חייבים לשלם על השעות שהתבזבזו אולם אם כבר שילמו יש לחייבו להוסיף להם את השעות שנותרו בחוץ.

מקורות ונימוקים: השו"ע חו"מ (סי' של"ד ס"א) פסק לגבי השוכר פועלים ואירע אונס הפועל סופג את ההפסד כתוצאה מהנזק, וכאן המשכיר הוא כמו פועל, ואף שלא עשו קנין ביניהם מכיוון שקיבל כסף עבור זמן מסוים בסך מסוים עליו לתת את התמורה וזאת משום שעל בעה"ב היה לסכם עם השכנים את השעה וכ"ד הרה"ג יהודה איטח שליט"א, אמנם דעת ידידינו הגה"ג הרב בן חיים שליט"א שאפשר שאם שילמו את הכסף לא חייב לתת להם יום נוסף אלא לפנים משורת הדין, ואף שצריך לשלם רק את השעות שהיו בחוץ, מן הישר שישלם להם יום שלם על הצער שהצטערו וכמו שפסק השו"ע (חו"מ סי' א' ס"ז) לגבי המבייש חבירו בדברים שאינו חייב מן הדין כסף, אבל מנדים אותו עד שיפייס את חבירו בממון וגם כאן לפנים משורת הדין יש לפייסם וליתן להם יום שלם נוסף.

תשובה דח"י: בדבר השאלה האם ראוי להשאיל את בגדו לחברו בכדי שלא יצטרך לקרוע את בגדו בראיית הכותל המערבי! השיבנו הרה"ג מאיר סנדר שליט"א שדעתם של גדולי ישראל חלוקים בענין זה והגר"י סילמן שליט"א יעץ להקנות מתנה על מנת להחזיר ועיין שו"ת שה"ל (ח"ז סי' עח) שמשמעות השו"ע לא מועילה השאלה, והגר"י אלישר שליט"א הביא משו"ת פאת שדך ששפך אש וגופרית המקילים בענין זה, ועיין ס' בזכרנו את ציון (עמ' מה).

תשובה דוויז: בדבר השאלה באברך שכרך ש"ס ונמצא בו פגם האם המוכר צריך לשלם על הכריכה? השיבנו הגה"ג הרב שלמה שעיו שליט"א עפ"י המובא בשו"ע (חו"מ רלב כא) אם קנה חפץ והשביחו ונמצא בו פגם המוכר חייב בדמי השבח

פניני דחיי: א. האם יש ענין כשאדם נוסע באוטובוס בירושלים ומקבל כרטיס מעבר ואין לו צורך בו יותר מנסיעה אחת שיחפש בדרך מהאוטובוס אנשים הצריכים את המעבר משום ששיניו במסכת יבמות כאן שנה רבי "לא ישפוך אדם מי בורו ואחרים צריכים לו" פ.אדם הרוצה להרויח את הבטחת הזוהר לילך מביתו עטור בתפילין לביה"כ וחפץ לנסוע במכונית האם יש בזה משום היסח דעת מהתפילין?

פניני דוויז: מעשה באדם שעבר דירה ומשאית ההובלה נעמדה ליד צינור המים של הבנין ופתאום אירעה נזילה ובא שכן וראה שאין מים הזמין אינסטלטור על דעת עצמו שלקח עבור התיקון בסך 400 ₪ ודורש זאת מהשכנים משום שהפועלים מכחישים שמחמתם זה נגרם ואחד הדיירים טוען שיכל לתקן זאת לבדו בהוצאה של 20 ₪ בלבד האם יכולים לכפותו להתחלק בחוב?

כפה עליהם הר כגיגית:

יש לשאול מדוע לא עושים זכר לאיום שהיה לפני מתן תורה ניקח אקדח צעצוע ונשים ליד ראשנו בשבועות והתשובה שהקב"ה לא בא לאיים עלינו אלא להראות לנו שבלי תורה אין חיים וכמשל השועל והדגים המובא בברכות סא:

כמה זעמו רגע:

הפס' אומר ותרועת "מלך" בו, ובלעם רצה לקלל את ישראל לומר כלם ידוע שמוחזק לב וכבוד הם משכן חיות האדם ואם מגביר את מוחו אזי הוא זך וזהו "מלך" אבל בלעם רצה להגביר את הכבוד לומר "כלם" כבוד לב מוח.

ושגר קמי מרנן ורבנן ברכת ישר כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם:

לראשל"צ הגה"ג הרב שלמהמשה עמאר. לגה"ג הרב יצחק זילברשטיין. לגה"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג. ולגה"ג הרב שמואל פנחסי. ולגה"ג הרב אשר חנניה. ולגה"ג הרב יחיאל אליעזר קונשט. ולגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ. ולגה"ג הרב אברהם בן חיים. ולגה"ג הרב שלמה שעיו. ולגה"ג הרב מנשה שוע. ולגה"ג הרב יהודא איטח, ולגה"ג הרב אליהו בר שלום שליט"א. בברכת עוד ינובון בשיבה להגדיל תורה ולהאדירה, ובברכת שנה טובה ומבורכת כתיבה וחתומה טובה.

שאלות ותשובות לגיליון פניני הדף מס' 49

e. שוטר שני $\text{שני} \text{שני}$ מצור מפיניקס בהר הבית האם צריך כפרה?

ת. השיבנו מרן הגה"ג הרב **יצחק זילברשטיין** שליט"א, אם אינו יודע שהמקום אסור לכניסת יהודים יש להקל לשולחו שהרי פיקוח נפש דוחה את האיסור של שילוח מתנות וטומאת מקדש. אולם יש להזהירו שינהג בקדושה ולא להסביר לו מדוע בכדי שלא יעבור על איסור "מורא מקדש" שקיים אף בזמן הזה כמבואר בחינוך (מצווה רנ"ד טו) ובמ"ב (סימן תקס"א סק"ה) שההלכה כדעת הרמב"ם (פ"ו מ"ה שקדושה ראשונה קידשה לשעתה וקידשה לעתיד לבוא).

e. אדם שיושב ליד לקן באוטובוס ואם יקום לזקנה שתשם יקום הלקן מה יצא?

ת. השיבנו הגה"ג הרב **אליהו בר שלום** שליט"א שהזקן אינו חייב לקום כשיושבת לידו אישה זקנה אלא יוכל להצטנף במושבו וכמו שמצאנו לגבי אדם שיש אתרוג מהודר לעצמו ומאידך לרבו אתרוג פשוט אינו חייב לתת את המהודר לרבו, ומכול מקום יש לחלוק האים מדובר בזקן תלמיד חכם והזקנה אינה לבושה בצניעות שבוה יש ביזוי כבוד התורה יש לנהוג בשב ואל תעשה ועדיף שישאל את הזקן האם אקום לאישה זו? וכן השיבנו הגה"ג הרב **אשר חנניה** שליט"א

ע. אדעם שרואה בעציתון מודעה נא לכתפלף על החולצה האם חייה להכירו?

ת. השיבונו הגה"ג הרב **גמליאל הכהן רבינוביץ** שליט"א שדן בזה בספרו "גם אני אודד" (ח"א סי' ז') שנשאל בזה מרן הגר"ק שליט"א והשיב שתפילה זו היא משום חסד ואינו עובר באיסור של לאו תעמוד על דם רעך, ומכל מקום כבר אמרו בברכות (י"ב) כל שאפשר לו לבקש רחמים על חברו ואינו מבקש נקרא חוטא וכך נוהגים היראים ושלמים ובפרט בחודש אלול שמצווה זו נכללת במצוות הצדקה יש להזכיר את החולים בכללות בברכת "רפאינו ה' ונרפא".

ה. האם יש להמנע מלהקדים "חית" למחיר שיצור בפני השומעים שיצורו?

ת במסכת בכורות (מד:) שנינו אין שותים מים בפני רבים, ובמג"א (סימן ק"ע סק"ז) שאם זה לא בשעת הסעודה אסור אפ"י בשאר משקים והא"ר חולק עליו, ומסקנת המ"ב (סקי"ג) שתלמידי חכמים צריכים להקפיד שלא לשתות מים בפני רבים אולם בכה"ח שם (סקי"ח) העלה שאין להקפיד בדבר, ויש לדון אם דין כוס תה כדון מים.

e. דין אלטין דאט האצורה באצדן חלה לפני ספרד?

ת. השיבו הגה"ג הרב אליעזר יחיאל קונשטט שליט"א עפי' המבואר בחוות דעת (יו"ד סי' קג' סקא') ובחלקת יואב (סימן יא') שיש לחלק בין דבר שנפסל מאכילת אדם לבין דבר שנפסל מאכילת כלב, שבנפסל מאכילת כלב פקע שמו וכדין נבילה שפקע שמה ואינה ראויה לגר, ועיין שו"ת אג"מ (יו"ד ח"ב סימן כז') ובשו"ת דברי דוד (ח"ג יו"ד סימן יח') עיי"ש.

e. השו"ת "קולא" בסוף הסעודה לתאנול האט מברק על זה?

ת. מפשטות מרן השו"ע (סימן קעד) משמע שאין מברכין על שום משקה בסוף הסעודה, ולגבי דבר חריף לדעת המ"ב (סקל"ט) מברך ולדעת הבא"ח (שנה א' פרשת נשא) אין מברך, ולכאורה לפי"ז על קולה אינו מברך אולם הגאון הרב מרדכי אליהו זצוק"ל השיבו בכתב יד שיש לברך על זה כיון ששוותה לתענוג, ועיין שערי הברכה (פ"ח כב הע' מט).

e. אהה נגדירה על צורר עהכסנה שיש כל יאיו לעצוק בתורה והתברר שאינו מסולח?

ת. השיבו הגה"ג הרב משה כהניאן שליט"א שבשו"ת שבט הלוי (ח"ח יו"ד סימן קצג) דן בזה והעלה שרק לגבי נזיר מבואר ברמב"ם (פ"ב מנזירות הי"ג) ששיך להזכירו בבטן אבל בשאר נדרים אין שייך, ורק באופן שגדל הבן ונהג בתחילה בעצמו כן מכח נדר האב חשוב כקיבל בעצמו את הנדר וצריך התרה על כך אם מרגיש שאינו מסוגל להמשיך ולעסוק בה בקביעות.

e. קנה דירה והתברר שאתחתי קיים בית הכנסת שנבנה לפני בניית הדירות?

ת. בשו"ע או"ח (קנא' ס"ב) כתב לאסור מגורים מעל ביה"כ, וברמ"א שם כתב לחלק שדין בית הכנסת שהיה קודם לבניית הדירה חמור יותר מאשר בית הכנסת שעשוהו אחרי שבנו את הדירות. וברמב"ם (שו"ת פאר הדור סי' עד) התיר להשתמש בכל השטח שמעל בית הכנסת מלבד השטח שמעל ההיכל. ועיין יבי"א (חו' או"ח כו) ובאול"צ (ח"ב עמ' רחצ) ובשו"ת שה"ל (ח"א סימן כז) ולפי זה אם הביה"כ קיים מקודם לכן יש בזה סכנתא, וכדברי הט"ז (סק"ד) שכי' שמחמת כך נענש במיתת בניו וכ"כ בשו"ת משנת יוסף (סימן לד), ולענין לחזור בו מהמקח השיבו הגה"ג הרב שלמה שעיו שליט"א עפי' השו"ע (חו"מ רלב' ס"ג) כתב לחלק אם זה מום שלא ידע הלוקח יכול לחזור בו ובסמ"ע שם (סק"י) כתב שאם זה דבר שיכול להבחין לאלתר אינו חוזר ובפתי"ש שם כ' שלדעת הרמב"ם בכל אופן יכול לחזור בו ולדינא כלל נקוט בידינו שיכול לומר קים לי רק להחזיק ממון ולא להוציא ואם כן יש חילוק אם כבר שילם את הכסף ללא שילם.

e. האט מותר להשיט ספר "רזיאל האלאק" מתחת למראשותיו על תינוק חולה?

ת. השיבו הגה"ג הרב אשר חנניה שליט"א שיש מקום להתיר עפי"י מה דאיתא בברכות (כד) שמותר להניח תפילין "ולא" כנגד הראש ומשום ריפוי בד"ת אין חשש, ובתוס' שבועות (טו.) התיר במקום סכנה להתרפאות בד"ת, ויש שכתבו עפי"י מה דאיתא ביומא (פג) שכל מה שאינו מאכל של איסור ואינו מעשה איסור תורה מותר, ולכך גם בזה יש להתיר, ועיין שו"ת דברי מלכאל (חה' קסו') ושו"ת שה"ל (ח"ו קס"ב ב') ובאר משה (ח"ג סי' קע"ז) ובספר שמירת כבוד הספרים (ע"מ רס"ט) ולענין קריאת תהילים עיין שו"ת צי"א (ח"יז סי' ל') והליכות שלמה (פ"ח הי"ע כב').

e. האט ניתן לסמוך על בדיקת פוליאריז כבדי להוציא מוחן כתנאי לתנית טע?

ת. המהרי"ק (שו"ת סי' קכ"ט) הוכיח מהמעשה של שמעון בן שטח שראה אדם שרודף אחר חבירו וסכין בידו ונכנסו לחורבה ונמצא הלה דקור וביד הרודף סכין נוטפת דם שאין שופטים זאת כוודאות לדיני נפשות והוא הדין לדיני ממונות, ועיין בספר עמך הלכה (ח"ב סי' י"ד) שכי' שאין להשתמש עם מכונה זו כי אין הולכים אחר אומדנא, ואם הבעל התנה בבדיקה זו את נתינת הגט ומרוצה בכך הוי גט, ואם אין סומך על זה הוי ספק גט וכך השיבו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א.

פנינת הספר: החפץ לקבל דף בהלכות הנוגעות לנשים העובדות בקרב גברים יפנה לט"ל 03-6743847 ויקבלו בדואר ללא תשלום.

החפץ לרכוש קונטרס אקטואלי בעניני תשובה מהרה"ג אברהם בן חיים שליט"א יפנה לט"ל 0527658629 עלותו בסך 5 ₪.

המשפט שנקרא ישר והפוך מהרה"צ ח' יוסף עדס זצוק"ל: "דעו מאביכם כי לא בוש אבוש שוב אשוב אליכם כי בא מועד"

נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם

בהגרלה ע"ס 001 ₪ זכה הרב החפץ בעילום שם שליט"א בני ברק

תשובות ניתו לשלוח לפקס מספר 4717185-20 או לרח' פולנסקי 62 עבור פניני הדת ירושלים

ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות ניתו לשלוח גם חלק מהתשובות. (ניתן לציין שלא לפרסם את השם)

וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם.

לא פורסמו השמות של כארבעים העונים אחת שאלהם חפץ אדלר מ.

הפרכת חילאכט לאופיייתא מערכת "פניני הדת"

דפוס הדת

מגיש הכוסות בשיעור קראו לו "משה וחצי" משום שהיה שם רק חצי כוס תה, יום אחד הוא חלה ובנו נשלח להכין במקומו, האבא רץ ממיתת חוליו ואמר לבנו תכין רק חצאי כוס תה! מדוע שאל הבן, פשוט כשהתחלתי להכין תה נזכרתי שיש זקן וידי רועדות וכשיאחזו כוס מלא ישפך על ידי, ולא רציתי להכין רק לו חצי כוס מחשש שילעגו עליו, ומאז קוראים לו משה חצי כוס תה....

אנו רוצים להודות מקרב לב לאלו שתורמו מכיסם למען המשך הוצאת הגיליון ומי שיקר לליבו גיליון זה יוכל לשלוח את תרומתו למערכת "פניני הדת" רח' פולנסקי 62 י-ם.

עלות הפצה בכל עיר היא בסך 001 ₪ בלבד כל החפץ להחזיק את הגיליון שמפיץ תורה לכל פינה...

בקרב לומדי התורה. ניתן לפנות לטל' 20-0589285 או פקס' 20-4717185

בברכת שנה טובה ומבורכת כתיבה וחתימה טובה לקוראינו ולכל בית ישראל

לע"נ אבינו מורה דרכינו הרה"צ מימון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל

ולע"נ דוד בן זהרה ז"ל מזל בת שמחה ז"ל